

Druhé pokračování Kosmovo

Ve 12. a 13. století se vedly u svatovítského kostela roztroušené letopisné záznamy, kterým pak na začátku 14. století dal neznámý pořadatel jednotou formu. Druhé pokračování Kosmovo je tedy **soubor letopisných záznamů**, které jsou důležitým pramenem k českým dějinám. Celé dílo je však poměrně nejednotné a vyskytují se v něm chyby. Druhé pokračování Kosmovo není dílem jednoho autora a bylo sestaveno z různých předloh. Zřejmě jej sepsali někteří kanovníků pražských.

Dílo se zachovalo celkem ve čtyřech rukopisech, z nichž nejdůležitější je **Dražický rukopis**, který byl psán na přání biskupa Jana IV. z Dražic. Dnes je tento rukopis uložený v knihovně pražské metropolitní kapituly pod signaturou G 5.

Druhé pokračování Kosmovo bylo zamýšleno jako jednotné dílo, ale když Josef Emler připravoval vydání pro druhý svazek edice Fontes rerum Bohemicarum, převzal z MGH SS dělení do samostatných částí. Naproti tomu Marie Bláhová a Zdeněk Fiala pojali dílo jako celek a vydali překlad s názvem Pokračovatelé Kosmovi ve stejné formě, jako jej napsal neznámý pořadatel.

1. Výpisky z Vincencia, Gerlacha a jiných starších letopisců českých

Autor začíná založením Strahovského kláštera, tažením císaře Fridricha do Itálie a jeho sňatkem s burgundskou vévodkyní Beatrice. Dále jsou popisovány události v Říši i v Čechách až do roku 1195.

2. Letopisy české od roku 1196 do roku 1278

Zpočátku se autor omezuje pouze na letopočty s krátkými poznámkami, s postupujícími stranami je obsah podrobnější a pozornost je zaměřena na události kolem kostela, píše se často o počasí a stavebních úpravách kapituly.

3. Příběhy krále Václava I. (1248 až 1249)

Autor se zde zabývá zejména popisem okolností souvisejících s povstáním Přemysla Otakara II. proti svému otci Václavu I.

4. Příběhy krále Přemysla Otakara II. (= Annales Ottakarian, 1254 až 1278)

Vypráví o prvním křížovém tažení Přemysla Otakara II. do Prus, při němž byl založen Královec. Dále je popsán spor panovníka s uherským králem Bélou IV. a jejich vojenský střet u Kressenbrunnu. Podrobně je vyprávěno i o Vítovi, děkanovi Pražském, jenž zemřel roku 1271. Na závěr je vylíčen spor Přemysla O. II. s nově zvoleným římským králem Rudolfem Habsburským, následované kratšími záznamy s nekrology pražského biskupa Jana a Přemysla Otakara II.

5. Vyprávění o zlých letech po smrti krále Přemysla Otakara II. (A – léta 1278 až 1281)

Vyprávění začíná podrobným líčením nutných právních opatření, jimiž po smrti pražského biskupa Jana III. byla zlegalizována volba Tobiáše z Bechyně. Dále autor živě popisuje násilnou vládu braniborského markraběte Oty a plenění braniborských žoldnéřů.

6. Vyprávění o zlých letech po smrti krále Přemysla Otakara II. (B - léta 1279 až 1283)

V této části je popisováno utrpení jak pražského duchovenstva, tak královny Kunhuty a Václava, kteří jsou v noci převezeni na Bezděz. Autor velmi naturalisticky vypráví o hladomoru, který vypukl po odchodu braniborských z Čech. Letopis končí návratem mladého Václava II. z braniborského zajetí do Prahy.

Pátá a šestá část jsou z celého rukopisu nejvýznamnější. Autorem byl pravděpodobně svatovítský kanovník vzdělaný v antické a starozákonní literatuře (cituje antické autory) a

také vlastenecký Čech, jelikož celé vyprávění je nenávistné vůči Němcům, kteří přitáhli do Čech, aby zde loupili.

7. Závěr sběratele

Po vzoru Kosmovy kroniky je zde připomínána důležitost vládnoucího rodu krátkým popisem událostí od příchodu Čecha po vládu Přemysla Oráče a následným seznamem panovníků až po Václava II.

Edice

Fontes rerum Bohemicarum II. Ed. J. Emler. Praha 1874.

(dostupné na: <http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=11&bookid=169>)

Překlad

Hrdina, K. – Bláhová, M. – Tomek, V. V.: Pokračovatelé Kosmovi. Praha 1974.

Literatura

Bláhová, M.: Druhé pokračování Kosmovo. Sborník historický 21, 1974, s. 5-39.

Nechutová, J.: Latinská literatura českého středověku do roku 1400. Praha 2000.